

BƏDİİ TƏRCÜMƏNİN AKTUAL PROBLEMLƏRİ

Bədii tərcümə hər hansı əsərin bütün ədəbi növ və janrlarda orijinaldan başqa bir dilə çevrilməsi, onun özgə dildə oxucuya çatdırılmasıdır. Bədii əsərin özünəməxsus ifadə vasitəsi olduğundan bu proses çox çətin və mürəkkəbdir. Çünki, hər hansı bir bədii əsərin tərcüməsi zamanı sözlərin birbaşa müstəqil mənası kifayət etmir. Başqa sözlə, bədii obrazlar, surətlər vasitəsilə, bədii təxəyyül məhsulu olaraq yaranan əsər üçün sözlərin müstəqil lüğəti mənalardan daha çox başqa şərtlər və şərtliliklər də mövcuddur. Bədii əsərin strukturu, dilin sintaksis quruluşu, semantikasi və özünə xas olan xüsusiyyətləri, söz birləşmələrinin ifadə və deyim tərz, ahəngi, məhəlli dialektlər və həmin dilə aid olan bir sıra başqa xüsusiyyətlər mühüm rol oynayırlar. Həm də tərcümənin məqsədi yalnız tərcümə olunan yazıçının məramı və ya onun əsərlərinin mətnini oxucuya çatdırmaqla bitmir. Bu zaman həm də tərcümə olunan ədəbi nümunənin məxsus olduğu xalqın milli özünəməxsusluğunu, adət-ənənəsini, məişətini, ictimai-siyasi baxışlarını, tarixini, psixologiyasını özgəddilli oxucuya çatdırmaqda böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bütün bu şərtlərə əməl etmək tərcüməçi üçün çox çətin dir. Poeziya nümunələrinin tərcüməsində isə bu, ikiqat çətinlik təşkil edir. Nəzmlə yazılan əsərlərin tərcüməsi zamanı mütərcimdən yalnız böyük vərdiş və zəhmətlə yanaşı həm də xüsusi istedad tələb olunur. Məsələn, bədii tərcümənin bir növü olan sətiri tərcümədə orijinalın mətni eynilə verilir, forma xüsusiyyətləri-şeyrdə bəndlərin və qafiyələrin quruluşu, rədiflər, vəzn və s. saxlanılır. Bunların haqqında tərcüməçi ancaq məlumat verməklə kifayətlənir. Bədii tərcümənin filoloji tərcümə növünün başlıca tələbi isə orijinalın mövzusu və strukturu ilə bərabər onun ifadə vasitələrini, bədii təsvir priyomlarını, üslub və yazılış dəst-xəttini qoruyub saxlamaqdır. Bu növün əsas şərti son dərəcə dəqiqlikdir. Burada hər hansı sərbəstliyə, artırma və itisarlara yol vermək məqbul deyildir. Filoloji tərcümədə mətnin oxucuya daha yaxşı çatması üçün ona dair izahlar, qeydlər və lüğətlər də verilir. Ən keyfiyyətli tərcümə isə o zaman olur ki, mütərcim hər iki dili-həm orijinal, həm də tərcümə dilini kamil səviyyədə bilsin, tərcümə etdiyi əsərin milli koloriti, ifadə forması, poetik özünəməxsusluğu mühafizə olunmaqla oxucuya həmin əsəri məhz orijinal məqamda çatdırılsın və əsərin ideyası ikinci dildə mümkün qədər tam və dolğun şəkildə oxucuya çatdırmaqla bədii təsvir vasitələrinin və priyomlarının mümkün qədər orijinalda olduğu kimi verilməsidir.

Bədii tərcümənin insan həyatında mühüm rolu, cəmiyyətin inkişafında onu zəruri edən səbəbləri vardır. Qeyd etdiyimiz kimi bədii tərcüməni digər tərcümələrdən fərqli edən özəllikləri və əsas meyarları var. Ümumiyyətlə tərcümənin bəşər tarixində baş verməsini labüd edən səbəbləri araşdırmaq üçün insanların bir cəmiyyət üzvü kimi formalaşmasına nəzər salsaq görərik ki, qloballaşmaqda olan dünyanın ən vacib ünsürü olaraq mədəniyyətlərarası körpü yaratmaq, xalqların bir-birini anlaması üçün onların həyatında olan məfhumları, təbiət, cəmiyyət hadisələrinin daşdıqları məna yükünü bir-birinin dilində ifadə edə bilmələrinə can atmaları tərcüməni zərurətə çevirdi. Xalqın məşəqqətlərindən, həyat və məişətdən qaynaqlanan mövzulardan ədəbiyyatın digər xalqın dilində ifadəsi isə həmin xalq daha da yaxşı tanımağa, onun mədəniyyətinə dərinləndən nüfuz etməyə imkan verir. Bu prosesi Ənvər Rza belə izah edir: "Bədii əsər bir dildən başqa dilə tərcümə edilərkən yenidən doğulur; lakin onun ayaq tutub yeriməsi, dil açması, ikinci həyatını yaşaması hələ bir sirr kimi qalır. Əsərin obrazları sanki səyahətə çıxır, adət-ənənəsinə bələd olmağı, özünəməxsus məişət tərzinə malik bir xalqın qonağı olur. Bu obrazlar qeyri-adi görünməmək üçün, necə deyirlər ev yiyəsinin xasiyyətinə müəyyən qədər uyğunlaşır. Şeyrin tərcümə prinsipləri nəsrinkindən əsaslı surətdə fərqlənir. Şeyrdə söz emosional təsir, poetik vüsət, incə ahəngin vəhdətində meydana çıxır. Bu vəhdət elə ritmik axın yaradır ki, biz bu axında poetik obrazın daxili, mənəvi aləmini görürük. Təsədüf deyildir ki, bir xalq şeyirini suyun, bir xalq göy gürlütusunun, bir xalq yarpaq pıçılısının, başqa bir xalq isə yağış səsinin, dəvə yerişinin ahəngi ilə mayalandırılmışdır." (1)

Bədii tərcümə bir sənət kimi lap qədimdən mövcud olduğu çoxdan sübut edilmişdir. Bədii tərcümə məlum mərhələlərlə yaranıb formalaşmışdır (Antik dövr, orta əsrlər dövrü, intibah dövrü). Luçiy Liviy Andronik hələ e.ə. III-II əsrlərdə Homerin məşhur "Odiseya" əsərini latın dilinə tərcümə edərkən dünya ədəbiyyatı tarixində bədii tərcümənin bizə məlum nümunəsini yaratmışdır. Hələlik mütəxəssislər bədii tərcümə tarixini bu əsərin adı ilə bağlasalar da bədii tərcümə tarixi daha qədimlərə gedib çıxır. Qədim tərcümələrdə bir qayda olaraq, təşkilati cəhətdən plansız, pərakəndə şəkildə aparılırdı. Tərcümə əsərlərinin seçilməsi bəzən müasir ədəbi yaradıcılığın real mənzərəsilə əlaqədar olmayıb təsadüfi xarakter daşıyırdı. Keçmişdə dini xurafat mövzulu əsərlər dünyavilərə nisbətən daha çox tərcümə olunurdu. Üstəlik tərcümənin texnikası və texnologiyası da hələ ibtidai səviyyədə idi, lazımı mütərcimlik təcrübəsi toplanıb sistemləşməmişdi. Buna görə də həyata keçirilən tərcümələr arzu olunan səviyyədə deyildi.

Orta yüzillikdə Yaxın və Orta Şərqdə, o cümlədən Azərbaycanda tərcümənin əsas iki növü olmuşdur: hərfi tərcümə, sərbəst tərcümə. Hərfi tərcümədə mətnə toxunulmur və tərcümədə olduğu kimi qorunub saxlanılır. Bu növ tərcümələrdə orijinala tam sədaqət prinsipi gözlənilmişdir: "Müsəlman Şərqində bu tərcümə prinsipi ilk dəfə VIII-IX əsrlərdə ərəb dilinə edilən tərcümələrdə tətbiq olunmuşdur. Orta əsr Azərbaycan tərcümələrindən bəzilərinə hərfi tərcümə prinsipinə üstünlük verilmişdir. Belə tərcümələrə nümunə olaraq Sədi Şirazinin məşhur "Gülüstan" əsərinin XVI əsrə aid sətiraltı tərcüməsini və Əbdürrəhman Caminin "Yusif və Züleyxa" poemasının XVII-XVIII əsrlərə aid sətiraltı tərcümələrini göstərmək olar. XVI yüzilliyin məşhur tərcümələrindən sayılan Məhəmməd Hüseyn Nişatinin "Şühədanamə" və "Şeyx Səfi təzkirəsi" adlı tərcümə əsərində də başlıca olaraq bu tərcümə prinsipi əsas götürülmüşdür." (2, s.235)

Sərbəst tərcümələrdə isə orijinalın mətni əvvəlcə oxunur, qavranılır, sonra isə onun tərcüməsi işinə başlanılırdı. Qaynaqlarda verilən məlumatlara görə orta yüzilliklərə aid tərcümələrdə bu prinsipə daha çox üstünlük verilmişdir. Belə tərcümələrdə dil sərbəstliyi əsas götürülmüş, orijinalın məzmununun daha gözəl və bədii şəkildə verilməsinə səy göstərmişdir. Bu zaman orijinal mətnin oxuculara dürtüst çatdırılması üçün tərcüməçi hər cür qondarma, süni ifadələrdən uzaq qaçmalı, cümlələrin səlisliyinə diqqət yetirməli, hər bir sözü zövqlə seçməlidir. Belə ki, həmin söz və ya ifadə orijinaldakı fikri əvəz edəcək ən düzgün və yeganə nümunə olmalıdır. Çünki, bədii tərcümə ədəbiyyatımızın zənginləşməsində, ədəbi estetik zövqün formalaşmasında mühüm rol oynayır. Bu baxımdan bədii tərcümədə bilik, bacarıq, qabiliyyət, istedad, xüsusi duyum tələb edir. Ona görə də bədii tərcümə başqa tərcümələrdən fərqli olaraq tərcümə orijinal yaradıcılığın tərcümə obyektindən asılılığı ilə fərqlənir. Bədii tərcümə tərcüməçiliyin elə bir sahəsidir ki, orada sadəcə, bir dildən başqa dilə sözləri mexaniki tərcümə etmək kifayət etmir. Belə ki, tərcüməçi tərcümə etdiyi əsəri öz dilində yenidən yazmalıdır. Çünki, tərcüməçinin tərcümənin nəzəri və praktik problemlərinə baxışı orijinal və özünəməxsusdur. Əsəri öz dilində yenidən yaradan tərcüməçi yüksək nəticəyə nail olmaq üçün əsl yazıçı, əsl rəssam, əsl usta kimi əlinin altında olan bütün vasitə və resurslardan istifadə etməlidir. Tərcümə olunan əsərin dilini bütün incəlikləri ilə, həmçinin ədəbi ana dilini dərinləndən bilmək, əsərdə haqqında bəhs

olunan ölkənin, xalqın həyatına, tarixinə və ədəbiyyatına, milli psixologiyasına və mədəniyyətinə, tərcümə olunan müəllifin bütövlükdə yaradıcılığına bələd olmaq bədii tərcümənin əsas şərtlərindəndir. Tərcümə həm də dilin lüğət tərkibini zənginləşdirən vacib faktorlardan biridir.

Tərcümə prosesi tərcümə olunan mətnin məqsəd və istifadə yerinə görə də dəyişir. Bu skopos nəzəriyyəsinin əsas müddəələrindəndir. Bu nəzəriyyənin məqsədi, istifadə yeri isə kitab olunan auditoriya ilə müəyyənləşir və tərcümə prosesində götürülən mətn yaradıcısı kimi tərcüməçinin rolunu ön plana çıxarır, yeni bir mətnin meydana gəlməsinə geniş imkan yaradır. Burada funksionalizm linqvistik ekvivalentlikdən çıxıb funksional uyğunluğa yerdəyişmək üçün əsas çıxışdır. Beləliklə, bu nəzəriyyəyə görə tərcümə əsasən mədəniyyətlərəarası kommunikasiya prosesi hesab edilir və ərsəyə gələn mətn hər iki kult üçün xüsusi situasiyalar və istifadə edildiyi yerin kontekstində mənbə mətni tamamilə əvəzləyə bilsin.

Əslində “Tərcümə” məfhumunun əhatə etdiyi fəaliyyət dairəsi çox genişdir. Bütün tərcümələr üçün iki hal ümumdür:

- 1.Tərcüməninməqsədi- həmin dili bilməyən oxucunu verilmiş mətnlə daha yaxından tanış etməkdir.
- 2.Tərcümə etmək- əvvəllər başqa bir dilin vasitəsilə düzgün və tam ifadə etməkdir.

Tərcümədə dilin rolu onun həmişə cəmiyyətdə oynadığı rol kimidir. Dil burada da “İnsan ünsiyyətinin ən vacib vasitəsi” kimi çıxış edir.

Tərcümə işində yüksək bədiiyyət böyük əhəmiyyətə malikdir. Orijinaldakı ifadə və fikirlər nə dərəcədə dürüst tərcümə edilirsə edilsin, bədiiyyətdən məhrum olan bir tərcümə əsəri müvəffəqiyyətli sayılmır və geniş oxucu kütləsini qane etmir. Orijinalın bədii keyfiyyəti yüksək olduqda isə, tərcüməçinin qarşısına qoyulan bu tələb daha ciddi və daha məsuliyyətli bir şəkildə alınır.

Orijinalın oxuculara dürüst çatdırılması üçün tərcüməçi hər cür qondarma, süni ifadələrdən uzaq qaçmalı, cümlələrin səlisliyinə diqqət yetirməli, hər bir sözü zövqlə seçilməlidir. Belə ki, həmin söz və ifadə orijinaldakı fikri əvəz edəcək ən düzgün və yeganə nümunə olmalıdır. Bədii tərcümənin maraqlı olduğu qədər də çətinliklərdən bəhs edən Samirə Məmmədli qeyd edir ki, “ Mövcud prosesin iştirakçısı hər iki dilin dil imkanlarını – dil struktur məsələlərini yaxşı mənimsəməli, mətn qavrayışı güclü olmalı, obyekt həm detal, həm də bütöv variantda görməyi bacarmalıdır. Bədii tərcümə prosesində ən çox rast gəlinən çətinliklərdən biri, bəlkə də birincisi, orijinal mətnin dil-üslub məsələlərini qoruyub saxlamaq, yoxsa, onun oxucu tərəfindən qavranılması tendensiyasına sadıq qalmamaq, dilemmasıdır. Əgər nəzərə alsaq ki, tərcümə prosesində iştirak edən mövcud mətnlər həm də müxtəlif xalqları və mədəniyyətləri bir-birinə daşımaq funksiyasını yerinə yetirir, o zaman tərcüməçinin məsuliyyəti anlaşılır.”(3,s.237)

Bədii tərcümənin tarixi hər ölkənin ədəbiyyat tarixinin ayrılmaz hissəsidir. Bütün xalqların qədim yazılı abidələrində tərcüməçilik fəaliyyəti nəzərə çarpır. Azərbaycanda bədii tərcümənin ilk nümunələri hələ orta əsrlərdə yaranmış, XIX əsrdə geniş inkişaf etmişdir. Azərbaycan ədəbiyyatından dünyaya ilk pəncərəni dahi şairimiz N. Gəncəvi açmışdır. Məlumdur ki, Şərqi xalqların ədəbiyyatı uzun illərdən bəri Nizaminin təsiri altında olmuş və onun əsərlərindən mövzulara, poetik obrazlara, ədəbi qəhrəmanlara müraciət etmiş, onun məktəbinin davamçıları olmuşlar. Nizamidən sonra Nəsiminin, Füzulinin və digər klassik şairlərimizin də yaradıcılığı məkan həddlərini aşmış, zaman-zaman Avropa tədqiqatçıların maraqlı fikir və mülahizələrinin yaranmasına təkan vermişdir. Bu mənada böyük alman şairi və filosofu İ.V.Hötenin N.Gəncəvi poeziyasına münasibəti çox dəyərlidir.

Həmçinin İngilis ədəbiyyatşünaslığında N.Gəncəvi yaradıcılığına maraqlı böyük olmuşdur. Belə ki, C.Braunun dörd cildli “ İrənin ədəbi tarixi” adlı əsərində N.Gəncəvinin həyat və yaradıcılığı haqqında maraqlı faktlara rast gəlmək olar. Bu tarixi əsər ədəbiyyatımızın ingilis ədəbiyyatşünaslığındakı köklərini araşdırmaq üçün əsas mənbələrdən biri hesab olunur. U.Cons da dahi Azərbaycan şairi N.Gəncəvinin sənətinə çox yüksək dəyər vermişdir və ondan tərcümələr etmişdir: “İngilis şərqşünaslığında klassik sənətkarlarımızdan N.Gəncəvinin həyat və yaradıcılığı haqqında məlumatlara daha çox rast gəlmək mümkündür. İngilis ədəbiyyatında Nizaminin əsərlərinin tərcüməsinə və tədqiqinə göstərilən marağın tarixi 1786-cı ilə təsadüf edir. O vaxt ingilis ədəbiyyatşünası U.Consun “Sirlər xəzinəsi” poemasını tərcümə etmişdi.U.Cons bu poemanın 24 hekayətli mətnini ingilis dilinə sətri tərcümə ilə ilk dəfə Kəlkütdə nəşr etdirmişdir. Bunu Azərbaycan ədəbiyyatından ingilis dilinə edilmiş ilk yazılı tərcümə hesab etmək olar. Bu həmçinin çox uğurlu tərcümə olmuşdur.”(4,s.324)

Eyni zamanda görkəmli Azərbaycan şairinin ingilis dilində öyrənilməsi və nəşri tarixinə xüsusi tədqiqatlar və məqalələr həsr olunmuşdur. İ.Atkinson ilk dəfə Nizaminin “ Leyli və Məcnun” poemasını üç min altmış iki beyt həcmində ingilis dilinə çevirərək Londonda çap etdirmişdir.

Azərbaycan ədəbiyyatının dünya ədəbiyyatı ilə tanışlığı və əlaqələri isə XIX əsrdə təməlləri qoyulmuşdur. Burada görkəmli ədibimiz M.F.Axundzadənin xidmətlərini unutmamaq olmaz. XIX əsrin II yarısından etibarən ədibin əsərləri qərb dillərinə tərcümə edilmişdir. E.Ross,E.Vilson,İ.Parsineçad kimi şərqşünaslar Axundzadənin yaradıcılığını yaxından izləmiş, dramaturqun əsərlərini öz ana dillərinə tərcümə etmişlər: “M.F.Axundzadənin “Krap Asiya Cəmiyyəti” jurnalında dərc olunan “Aldanmış Kəvəkib”povestinin tərcüməsi daha uğurlu hesab olunur.Tərcüməçi E.Ross hadisələrin Şərqdə baş verdiyi bildiyindən dini, milli haqiqətlərin tərcüməsinə diqqətlə yanaşmış, milli kaloritin daha çox saxlanılmasına çalışmışdır.”(4,s.325)

Azərbaycan yazıçıları üçün Amerika ədəbiyyatının U.Folkner,Q.Q.Markes,E.Hemenquey, T.Drayzer, T.Vulf, T.Eliot, fransız ədəbiyyatının R.Rollan, V. Hüqo, A.Kamü, L.Araqon,ingilis ədəbiyyatının V.Şekspir, U.Moyem, ispan ədəbiyyatının F.Q.Lorka, italya ədəbiyyatının U.Eko, Norveç ədəbiyyatının K.Hamsun,rus ədəbiyyatının M.Qorki, A.Blok, V.Mayakovski, S.A.Yesenin, A.N.Tolstoy,A.İ.Kuprin,İ.A.Bunin,A.Blok əsərlərinin tərcümələri Azərbaycan oxucularına təqdim olunmuşdur. Həmçinin alman ədəbiyyatından Hötenin “ Faust”,Şillerin “ Orlean qızı”, “ Qaçaq”, A.Zegersin “ Yeddiinci xaç”, H.Hauptmanın “ Toxucular”adlı dramı və s. əsərlər Azərbaycan oxucularına təqdim olunmuşdur.Bu təqdimatlarında məqsəd fərqli epoxaların bir-birindən çox fərqli dil, üslub, təhkiyyə vasitələrinin dilimizdə necə səslənməsini, hər cəhətdən bizdən çox uzaq yazıların Azərbaycan dilində ifadə edilməsi üçün dilimizin hansı imkanlara malik olduğunu müəyyənləşdirməkdir. Tərcümə olunan əsərdə ədəbi şəxsiyyətin keçirdiyi ömür yolu ilə onun çoxcəhətli yaradıcılığını oxuculara çatdırmaq üçün təbii ki, rasionallıqla emosionallığın vəhdəti özünü göstərməlidir. Məsələn, F.Kafkanın əsərlərində rasionallıq və emosionallığın vəhdətini aydın görmək olar. Tərcüməçinin onun həyatını araşdırmadan yaradıcılığına müraciət etməsi uğursuz cəhd hesab oluna bilər. Yazıçının yaradıcılığında əsas bədii çalar metafora, yəni ikiqat bənzətmədir. Məhz metafora onun əsərlərinə böyüklük, absurdluq, dərinlik və faciəlilik gətirir.Bədii tərcümədə yuxarıda qeyd etdiyimiz vəhdət olmadıqda nəticədə tərcümə orijinaldan qat-qat zəif çıxır.Ona görə də tərcümə prosesində tərcümə olunan əsərin üslub və emosional xüsusiyyətləri nəzərə alınmalıdır.Eləcə də bədii tərcümə tərcümə edilən əsərin ruhunu ötürməlidir və oxucuda orijinalın öz orijinal oxucusunda yaratdığı təəsüratı yarada bilməlidir.Bədii tərcümədə dilin estetikası da mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Tərcümədə müəllifin üslubuna, əsərin ümumi ahəngini, ritmini təşkil edən ünsürlərə riayət etmək əsas amillərdən biridir.Azərbaycan dili zəngin, nəfis,yüksək bədii əsərlərin yaratdığı gözəl bir dildir. Biz tərcümə zamanı öz dilimizin bütün gözəllik və incəliklərini qorumağıq. Müxtəlif dillərin bir-birini zənginləşdirməsi təsadüfi deyildir. Bu zaman hər iki xalq

DİL VƏ ƏDƏBİYYAT.

qarşılıqlı mənəvi mübadiləsi nəticəsində müasir dünyada zirvəyə doğru birgə addımlamış olur. Həm də bədii tərcümə başqa perspektivlər axtarmaq imkanı verir, onun baxışlarının üföqlərini genişləndirir.

Azərbaycan və dünya ədəbiyyatı ilə əlaqələrinin XX əsrdə ən yüksək mərhələyə çatdırıldığı şübhəsizdir. Dünyanın ən görkəmli sənətkarlarının əsərlərinin Azərbaycan dilinə tərcümə olunması bu işdə güclü stimuldür. Azərbaycan oxucuları Homerdən başlamış müasir dünya ədəbiyyatının korifeylərinə qədər əsərlərini böyük sənətkarlarının yaradıcılıq irsi ilə tanış ola bilməmişlər. Əgər bədii tərcümə dünya ədəbiyyatı ilə tanışlıqda misilsiz dərəcədə praktiki iş görmüşsə, ədəbiyyatşünaslıq bu işi elmi-nəzəri-pedaqoji səpkidə davam etdirmişdir. Bu zaman görkəmli ədəbiyyatşünaslarımız – M. Rəfilinin, Ə. Sultanlının, M. Arifin, M. Cəfərin, Ə. Ağayevin adlarını çəkmək lazımdır. Azərbaycanın ən görkəmli şair və yazıçılarında S. Vurğun, A. Şaiq, R. Rza, S. Rüstəm, M. İbrahimov və başqaları bu sahədə çox faydalı iş görməklə əslində Azərbaycanda bədii tərcümənin müstəqil ədəbi sənət qolu kimi formalaşmasını təmin etmişlər.

Hazırda Azərbaycan ədəbi platformasında bu sahəyə diqqət və üstünlüyün olması bədii tərcümədəki tezliyin artması milli ədəbiyyatın inkişafına və zənginləşməsinə müsbət mənada təsir göstərir.

Ədəbiyyat

1. Ənvər Rza " Milli Kalorit" Ədəbiyyat və incəsənət, Bakı, 1967, 13 may
2. Nağısoylu Möhsin "Orta əsr tərcümələrində orijinal mətninə münasibət" Abbas Zamanovun 100 illik yubileyinə həsr olunmuş "Müasir Azərbaycan filologiyası: axtarımlar, problemlər, perspektivlər" Respublika elmi elmi konfransının materialları. Elm və təhsil, Bakı, 2011, 13-14 may, səh. 235
3. Məmmədli Samirə "N. Əbdürrəhmanın tərcümələri müasir tərcüməşünaslıq nəzəriyyəsi kontekstində" Filologiya məsələləri. №19, Elm və təhsil, Bakı, 2017, səh. 237
4. Quliyeva Reyhan "Azərbaycan və ingilis ədəbi əlaqələri" Filologiya məsələləri. №6, Bakı, 2007, səh. 324-325
5. Бархударов Л.С. Язык и перевод: Вопросы общей и частной теории перевода. М: Международные отношения, 1975, 240с.
6. Казакова Т.А. Художественный перевод: В поисках истины.- СПб.: Издательство СПбГУ, 2006, 224 с.
7. Əsgəri F. Bədii tərcümənin prinsipləri. ADPU-nun nəşriyyatı, Bakı, 2009, 226 səh.

Резюме

Актуальные проблемы художественного перевода

В статье рассказывается об актуальных проблемах художественного перевода. В статье анализируется сложность перевода художественных текстов. А также статья повествует об азербайджано-мировых литературных связях.

Summary

The actual problems of the artistic translation

In this article we had spoken about the actual problems of the artistic translation. In this article we had analysed the difficulties of the artistic translation. We had also spoken about the literary contacts between Azerbaijan and the world.

Rəyçi: S.M. İbrahimov